

Bruxelles, 10. ožujka 2026.
(OR. en)

6653/1/26
REV 1

LIMITE

ENV 161
CLIMA 85

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Rad na dekarbonizaciji u području klime nakon 2030.
– razmjena mišljenja

S obzirom na sastanak Vijeća (okoliš) 17. ožujka 2026., u Prilogu se nalazi pripremni dokument predsjedništva s pitanjima o Prijedlogu namijenjenima ministrima i ministricama.

Odbor stalnih predstavnika poziva se da primi na znanje taj pripremni dokument te da ga proslijedi Vijeću.

Rad na dekarbonizaciji u području klime nakon 2030.

– *razmjena mišljenja*

Kontekst

Izmjena Europskog zakona o klimi¹ („izmjena ECL-a”), uključujući dogovor o klimatskom cilju EU-a za 2040., bavi se ključnim aspektima i načelima okvira klimatske politike Unije za razdoblje nakon 2030. U skladu sa svojim programom rada za 2026. očekuje se da će Komisija u drugoj polovini 2026. predložiti skup zakonodavnih prijedloga namijenjenih postizanju klimatskog cilja za 2040. Time će se osigurati vjerodostojan put EU-a prema cilju klimatske neutralnosti do 2050.

Ususret zakonodavnom okviru za razdoblje nakon 2030.

Kako bi se olakšalo postizanje cilja za 2040., izmjenom Europskog zakona o klimi predviđaju se fleksibilnosti, koje će se uzeti u obzir u predstojećim zakonodavnim prijedlozima. One, među ostalim, uključuju:

- počevši od 2036., odgovarajući doprinos klimatskom cilju za 2040. u pogledu visokokvalitetnih međunarodnih jedinica na temelju članka 6. Pariškog sporazuma od najviše 5 % neto emisija EU-a iz 1990., što odgovara *smanjenju neto* emisija stakleničkih plinova na domaćem tržištu za 85 % do 2040. u odnosu na razine iz 1990. na ambiciozan i troškovno učinkovit način,
- ulogu trajnog uklanjanja ugljika na razini EU-a u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS) kako bi se nadoknadile preostale emisije koje je teško smanjiti,
- veća fleksibilnost unutar sektora i instrumenata te među sektorima i instrumentima kako bi se poduprlo postizanje ciljeva na jednostavan i troškovno učinkovit način.

¹ Nacrt uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1119 9 u pogledu utvrđivanja prijelaznog klimatskog cilja Unije za 2040. (Europski zakon o klimi), koji je Vijeće donijelo 5. ožujka 2026.

Nadalje, uklanjanje ugljika morat će realno doprinijeti ukupnim naporima za smanjenje emisija. Istodobno bi trebalo uzeti u obzir nesigurnosti povezane s prirodnim uklanjanjima te bi trebalo osigurati da mogući manjkovi ne budu na štetu drugih gospodarskih sektora, istodobno omogućujući državama članicama da upotrebljavaju višak prirodnih uklanjanja kako bi nadoknadile svoje emisije u drugim sektorima.

Izmjena ECL-a u skladu je sa smjernicama iz zaključaka Europskog vijeća od 23. listopada 2025., u kojima je istaknuto da su jačanje konkurentnosti Unije i unapređenje zelene tranzicije ciljevi koji se međusobno nadopunjuju i moraju se ostvarivati zajedno. U tom kontekstu izmjena ECL-a uključuje niz odredaba čiji je cilj osigurati da predstojeće zakonodavstvo o klimi bude usmjereno na preobrazbu koja će biti poštena, pravedna, pragmatična, troškovno učinkovita i socijalno uravnotežena te da se njime uzimaju u obzir različite nacionalne posebnosti, čime će se osigurati konkurentnost i blagostanje Europe.

Okvir politike za razdoblje nakon 2030.

Predstojeći okvir politike za razdoblje nakon 2030. obuhvatit će, kad je riječ o klimi, reviziju sustava EU-a za trgovanje emisijama, ulogu nacionalnih klimatskih ciljeva i fleksibilnosti nakon 2030. te moguću upotrebu visokokvalitetnih međunarodnih jedinica. Osim toga, okvir za razdoblje nakon 2030. uključivat će, kad je riječ o energiji, uspostavu budućih okvira za obnovljivu energiju i energetske učinkovitosti te razvoj infrastrukture i tržišta za prijevoz CO₂. Kao dio novog okvira Komisija će donijeti i prijedlog revizije Uredbe o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime („Uredba o upravljanju”).

U kontekstu okvira za razdoblje nakon 2030. određeni aspekti Direktive o ETS-u EU-a i povezane Odluke o rezervi za stabilnost tržišta podliježu preispitivanju do trećeg tromjesečja 2026. U tom će se kontekstu procijeniti moguće prilagodbe povezane sa zrakoplovstvom, pomorskim prometom i stacionarnim postrojenjima kako bi se osiguralo da ETS EU-a i dalje na troškovno najučinkovitiji način doprinosi klimatskim ciljevima EU-a. Evaluacija Direktive o ETS-u koja je u tijeku pružit će Komisiji važne smjernice u vezi s predstojećim preispitivanjima. U skladu s izmjenom Europskog zakona o klimi, revizijom nakon 2030. uklanjanja će se morati uključiti u ETS EU-a.

Uredba o raspodjeli tereta, kojom se utvrđuju obvezujući nacionalni ciljevi za smanjenje emisija stakleničkih plinova za sektore izvan ETS-a 1, i Uredba o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu (LULUCF) o uklanjanju ugljika u sektoru zemljišta prestat će važiti 2030. U programu rada Komisije za 2026. predviđa se revizija nacionalnih klimatskih ciljeva i fleksibilnosti za posljednje tromjesečje 2026. Očekuje se da će se zakonodavstvom obuhvatiti nacionalni naponi za smanjenje emisija, doprinos prirodnog i industrijskog uklanjanja ugljika klimatskom cilju za 2040. te fleksibilnosti unutar sektora i instrumenata i među njima.

Osim toga, u skladu s izmjenom ECL-a, u predstojećim zakonodavnim prijedlozima razmotrit će se i doprinos visokokvalitetnih međunarodnih jedinica na temelju članka 6. Pariškog sporazuma, uključujući ulogu međunarodnih jedinica u strukturi nakon 2030., veze s drugim instrumentima i mogući mehanizam kupnje kredita. Osiguravanje integriteta takvih jedinica bit će važno i ključno za postizanje cilja za 2040.

Postojećom Uredbom o upravljanju iz 2018. utvrđuju se pravila za planiranje, izvješćivanje i praćenje radi postizanja klimatskih i energetske ciljeva EU-a. Revizijom planiranom za posljednje tromjesečje 2026. nastojat će se pojednostavniti uredba i prilagoditi je razdoblju nakon 2030. te ojačati uloga nacionalnih energetske i klimatske planova kao pouzdanih planova ulaganja.

Budući da ublažavanje klimatske promjene i prilagodba tim promjenama moraju ići ruku pod ruku, Komisija će predložiti i integrirani okvir za otpornost na klimatske promjene, uključujući zakonodavni prijedlog. Njezin je glavni cilj učiniti Europu znatno bolje pripremljenom i otpornijom na učinke klimatske promjene. Nastojat će promicati zajedničko razumijevanje budućih klimatske uvjeta među donositeljima odluka i osigurati provedbu otpornosti na klimatske promjene u svim sektorima. Njime će se omogućiti fleksibilnost kako bi se uzele u obzir posebne okolnosti svake države članice.

Pitanja

Kako se klimatskim okvirom za razdoblje nakon 2030. mogu najbolje poduprijeti ulaganja u prijelaz na socijalno pravedno, konkurentno i dekarbonizirano gospodarstvo i učinkovito pomoći u postizanju dogovorenih smanjenja emisija uoči 2040.?

Kako bi se fleksibilnosti među sektorima i unutar njih mogle najbolje integrirati u okvir za razdoblje nakon 2030. kako bi se osiguralo troškovno učinkovito smanjenje emisija u svim sektorima?

Kako bi se međunarodne jedinice mogle integrirati u strukturu klimatske politike za razdoblje nakon 2030.?
